

Noter

Uldjydens triumf – Kristine Holm-Jensen

S. 2 ø: Maj Ringgaard "Framing Early Modern Knitting" I Evelyn Welch (red.): *Fashioning the Early Modern: Dress, Textiles, and Innovation in Europe, 1500-1800*. Pasold Studies in Textile History, Oxford University Press, 2017: 283-285.

Joan Thirsk: "Knitting and Knitwear, c. 1500-1780", I David Jenkins (red.): *The Cambridge history of western textiles*. Cambridge University Press, 2003: 1023-1043

S. 2m: Axel Steensberg: *Herremændene på Herningsholm – ridderlir og studearl*. Poul Kristensen, 1975: 62-87.

S. 4m: H. P. Hansen: *Spind og Bind: Bindehosens - Bindestuens og Hosekræmmerens Saga*. Munksgaard, 1947: 55-59.

S. 4n: H. P. Hansen: *Midtjyllands ældste Handelshus S. Truelsen & Søn: 1827 - 8. juni – 1927*. Thomsens bogtrykkeri, 1927: 113-114.

H. P. Hansen: *Spind og Bind: Bindehosens - Bindestuens og Hosekræmmerens Saga*. Munksgaard, 1947: 55-65.

S. 5m: H. P. Hansen: *Spind og Bind: Bindehosens - Bindestuens og Hosekræmmerens Saga*. Munksgaard, 1947: 32-48 og 55-65.

S. 5n: H. P. Hansen: *Spind og Bind: Bindehosens - Bindestuens og Hosekræmmerens Saga*. Munksgaard, 1947: 65-70.

S. 6ø: Linda Klitmøller: "Fra hosebindende hedebonde til maskinstrikkende husmand. Om samspillet mellem trikotageproduktion og landbrug i Hammerum herred i tre hundrede år" *Bol og by*, 1998: 65-66.

S. 6m: Linda Klitmøller: "Fra hosebindende hedebonde til maskinstrikkende husmand. Om samspillet mellem trikotageproduktion og landbrug i Hammerum herred i tre hundrede år" *Bol og by*, 1998: 65-66.
H. P. Hansen: *Spind og Bind: Bindehosens - Bindestuens og Hosekræmmerens Saga*. Munksgaard, 1947: 100-112.

S. 7ø: Steen Steensen Blichers novelle *Hosekræmmeren* udkom første gang i 1829, og er siden udkommet gentagende gange i nye udgaver.

S. 10ø: Linda Klitmøller: "Fra hosebindende hedebonde til maskinstrikkende husmand. Om samspillet mellem trikotageproduktion og landbrug i Hammerum herred i tre hundrede år" *Bol og by*, 1998: 81-96.

S. 13m: H. P. Hansen: *Spind og Bind*: Bindestuens og Hosekræmmerens Saga. Munksgaard, 1947: 85-90.

Linda Klitmøller: "Fra hosebindende hedebonde til maskinstrikkende husmand. Om samspillet mellem trikotageproduktion og landbrug i Hammerum herred i tre hundrede år" *Bol og by*, 1998: 94-95.

S. 14ø: Linda Klitmøller: "Fra hosebindende hedebonde til maskinstrikkende husmand. Om samspillet mellem trikotageproduktion og landbrug i Hammerum herred i tre hundrede år" *Bol og by*, 1998: 90.

S. 14m: Steen Bo Frandsen: "Danmark på langs og tværs", *Temp – tidsskrift for historie*, 9. årg. nr. 18 (2019): 22.

S. 15ø: Poul Lindy Hansen og Steen Hebsgaard: *Leoparden og generationerne efter*. BBJ, 2023: s. 41-43.

Kristine Holm-Jensen: "Leopard. En undertøjsfabrik i Ikast", *Midtjyske Fortællinger*, (2008): 33-40.

Knudsen, Laurids: *Efter hosebinderne: sådan begyndte det*, Forlaget Elgko, 1979: 203-204.

S. 16ø: H. P. Hansen: *Midtjyllands ældste Handelshus* S. Truelsen & Søn: 1827 - 8. juni – 1927. Thomsens bogtrykkeri, 1927: 27-35.

S. 16ø: H. P. Hansen: *Midtjyllands ældste Handelshus* S. Truelsen & Søn: 1827 - 8. juni – 1927. Thomsens bogtrykkeri, 1927: 95-101

S. 16m: Oplysningerne stammer fra interview med Marie, Anine og Nora Jensen foretaget d. 10. juli 1982. Interviewet indgår i undersøgelsen "Tekstilarbejdere i Herning ca. 1890-1930". Undersøgelsen er udført af etnolog Linda Klitmøller i perioden marts til september 1982. Optegnelserne fra interviewene er arkiveret på Museum Midtjylland i administrationssag 284.

S. 16n: H. P. Hansen: *Midtjyllands ældste Handelshus* S. Truelsen & Søn: 1827 - 8. juni – 1927. Thomsens bogtrykkeri, 1927: 140.

H. P. Hansen: *Spind og Bind*: Bindehosens - Bindestuens og Hosekræmmerens Saga. Munksgaard, 1947:
139

S. 17m: Sven Illeris: *Hernings Erbvervshistorie 1950-2006*. Herning Bogen, Poul Kristensen (2007): 19-20.

S. 18m: Steen Bo Frandsen: ”Danmark på langs og tværs”, *Temp – tidsskrift for historie*, 9. årg. nr. 18 (2019): 12.

S. 19ø: Ulla Thyrring: ”Tekstilindustrien på Herning-egnen indtil 1930’erne”, I Flemming Just (red): *Vestjyllands udviklingshistorie ca. 1750-1914: en arbejdsrapport* (1984): 116.

S. 19n: Uldjydens slagsang er gengivet efter Ulla Thyrring: ”Tekstilindustrien på Herning-egnen indtil 1930’erne”, Flemming Just (red): *Vestjyllands udviklingshistorie ca. 1750-1914: en arbejdsrapport* (1984): 117.

S. 20m: Kristine Holm-Jensen: ”Hvor trådene knyttes” I Solveig Hoberg (red.): *Snit: Industrialismens toj i Danmark*. Museum Tusculanum, 2011: 309

Gunnar Jespersen: *Hundred års Herning-spind*: en jubilæumscollage omkring Uldspinderiet og Klædefabrikken i Herning. Poul Kristensen Forlag, 1976: 16-22.

S. 21ø: Kristine Holm-Jensen: ”Hvor trådene knyttes”, I Solveig Hoberg (red.): *Snit: Industrialismens toj i Danmark*. Museum Tusculanum, 2011: 309-310.

S. 21m: Gunnar Jespersen: *Hundred års Herning-spind*: en jubilæumscollage omkring Uldspinderiet og Klædefabrikken i Herning. Poul Kristensen Forlag 1976: 124-126.

S. 21n: Gunnar Jespersen: *Hundred års Herning-spind*: en jubilæumscollage omkring Uldspinderiet og Klædefabrikken i Herning. Poul Kristensen Forlag 1976: 74.

Thyrring, Ulla: ”Nyt liv i gammel fabrik”, *FRÅM Fra Ringkøbing Amts Museer* (2000): 58.

S. 22ø: Gunnar Jespersen: *Hundred års Herning-spind*: en jubilæumscollage omkring Uldspinderiet og Klædefabrikken i Herning. Poul Kristensen Forlag 1976: 126-127.

S. 23m: Holm-Jensen, Kristine: *ULD – historien om den midtjyske tekstilindustri i det 20. århundrede*. STOUT, 2018: 206-207

S. 22m: Stanley, Chapman: "Hosiery and knitwear in the twentieth century" I: Jenkins, David (red.): *The Cambridge history of western textiles*. Cambridge University Press. 2003: 1023-1043.

Poul Sterm: *Textil*, Jul. Gjellerups forlag, 9. udgave, 1966: 27-33

Jørgen Starcke: "Trikotagefremstilling", I Poul Sterm (red.): *Textilbogen : Haandbog i textil Varekundskab*, bd. 1, 1961: 122.

S. 24n: Ingeborg Cock-Clausen: *Moden 1890-1920*, Nationalmuseet, Nyt Nordisk Forlag, 1994: 16
Kristine Holm-Jensen: *ULD – historien om den midtjyske tekstilindustri i det 20. århundrede*. STOUT, 2018: 232-233

Lou Taylor og Fiona Anderson: "Fashion for Women and Men in the Twentieth Century", I David Jenkins (red.): *The Cambridge history of western textiles*. Cambridge University Press, 2003: 1066-1068.

Ole Hyldtoft: *Teknologiske forandringer i dansk industri 1870-1896*, Dansk industri efter 1870, bd. 4, Odense Universitetsforlag, 1996: 209-215

S. 25ø: Knudsen, Laurids: *Efter hosebinderne*: sådan begyndte det, Forlaget Elgko, 1979: 244.

S. 25m: Interview med Ulla Mønsted Ibsen fortaget i foråret 2013. Interviewet indgår i Museum Midtjyllands samlinger, Museumssag 5155, "Syersker i Midtjylland", Museum Midtjylland.

S. 26m: Oplysninger vedr. Jenny Kristine Jespersen stammer fra interview med dennes datter Linda Jespersen. Interviewet indgår i museumssag 5159, "Kjoler fra Herning", Museum Midtjylland.
Kristine Holm-Jensen: "To generationer med hang til nål og tråd", *Midtjyske Fortællinger* (2013): 27-34.

S. 27m: Marie Riegels Melchior: *Moden i Danmark gennem 400 år, 1900-2020*, Chik – Smart – Moderne, Gads forlag, 2022: 86-95.

S. 27n: Ingeborg Cock-Clausen: *Moden 1890-1920*, Nationalmuseet, Nyt Nordisk Forlag, 1994: 14-21.

S. 28ø: Oplysningerne findes fra en genstand registreret i museet samlinger under titlen "Målbg", genstandsnummer 03551X00029, genstanden indgår i museumssag 03551, "Dameskrædder Bent Pedersen", Museum Midtjylland.

S. 28m: Marie Riegels Melchior: *Moden i Danmark gennem 400 år, 1900-2020*, Chik – Smart – Moderne, Gads forlag, 2022: 99-105

S. 29: Oplysningerne stammer fra to interviews med Regnar Bøgsted fra 2009. Interviewene indgår i museumssag 4807, ”Skrædderforretning 1948-1958”, Museum Midtjylland.

S. 30m: Ole Hyldtoft og Hans Chr. Johansen: *Teknologiske forandringer i dansk industri 1896-1972*, Dansk industri efter 1870, bd. 7, Odense Universitetsforlag, 2005: 128.

S. 30n: Matador, Episode 1, *Den rejsende*, Danmarks Radio, 1978.

S. 31m: Matador, Episode 2: *Genboen*, Danmarks Radio 1978.

Matador, Episode 5: *Den enes død*, Danmarks Radio 1978.

S. 33ø: Lov om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta, 1932.

S. 34m: Poul Lindy Hansen og Steen Hebsgaard: *Leoparden og generationerne efter*, BBJ, 2023: 56-69.

Laurids Knudsen: *Efter hosebinderne: sådan begyndte det*, Forlaget Elgko, 1979: 149-152.

Laursen, Vagn: *Tekstilerventyret i Ikast – Fabrikshistorie i tekst og billeder*, Ikast slægts- og lokalhistorisk forening, 2009: 165-171.

S. 35m: Ulla Thyrring: *Et bus - mange huse* Fra hakkelsesskæreri til hosebindelaug, Herning Museum 1991: 8-18.

Tage Heft: *Herning, Hammerum Herred*, Fonnesbergs forlag, 1943: 76-77.

S. 36ø: Matador, Episode 16: *Lauras store dag*, Danmarks Radio 1980.

S. 37n: *The European Recovery Act*, 3. April 1948.

Rasmussen, H. Tabor: *Danmark og Marshall Planen*, Udenrigsministeriets Pressebureau, 1952: 10-19.

S. 38m: Sissel Bjerrum Fossat: *Den lille pige med iskagen*, Syddansk Universitetsforlag, 2015:105-112.

S. 40m: ”Rationalisering medførte 25. pct. flere Angli-skjorter”, I *Nyt fra Hammerum Herred*, bd. 5, 1954: 11. Magasinet udkom fra november 1952 til juni 1953 under titlen *Textil-Nyt*, herefter ændrede magasinet navn til *Nyt fra Hammerum Herred*.

S. 41: Ejvind Damsgaard Hansen og Lars Lund: *Efterkrigstidens økonomiske og sociale reformer*: Viggo Kampmann - idémand og igangsætter. Djøf forlag, 2021: 31-44.

S. 44m: Christopher Breward: *Fashion*, Oxford History of Art, Oxford University Press, 2003: 187. Gilles Lipovetsky: *The Empire of Fashion, Dressing Modern Democracy*, Princeton University Press, 1994: 59.

S. 45m: Marie Riegels Melchior: *Moden i Danmark gennem 400 år, 1900-2020*, Chik – Smart – Moderne, Gads forlag, 2022: 108-115.

Gilles Lipovetsky: *The Empire of Fashion, Dressing Modern Democracy*, Princeton University Press, 1994: 99.

S. 46n: Stanley Chapman: “Hosiery and knitwear in the twentieth century”. I David Jenkins (red.): *The Cambridge history of western textiles*. Cambridge University Press, 2003: 1024.

Taplin, Ian M.: “Struggling to Compete: Post-War changes in the US clothing industry”, *Textile History*, vol. 28 nr. 1 (1997): 92.

S. 47n: Oplysningerne stammer fra to interviews med Regnar Bøgsted fra 2009. Interviewene indgår i museumssag 4807, ”Skrædderforretning 1948-1958”, Museum Midtjylland.

S. 48m: Laursen, Vagn: *Tekstileventyret i Ikast – Fabrikshistorie i tekst og billeder*, Ikast slægts- og lokalhistorisk forening, 2009: 248-253.

S. 49o: Børge Therkildsen: *Eventyret i Tjørring*, Micha Trikotage, 1982: 11-12.

S. 49m: H. P. Hansens omfattende produktion fremgår bl.a. af *Festskrift til Museumsforstander H. P. Hansen*, som udkom i 1949 i anledning af hans 70-årsdag. Her har kulturforskere fra hele Norden bidraget med artikler. Bibliografien over H. P. Hansens trykte arbejder fra 1916 til 1949 fylder over 15 sider og løber op i 574 tekster, som er alt fra avisartikler til bogudgivelser.

S. 50m: ”De gamle Uldjyder - Hosekræmmer Psykologi”, *Textil-Nyt fra Hammerum Herred*, bd. 2, 1953, s. 15-16.

Magasinet udkom fra november 1952 til juni 1953 under titlen *Textil-Nyt*, herefter ændrede magasinet navn til *Nyt fra Hammerum Herred*.

S. 51m: Laurids Knudsen: *Efter hosebinderne: sådan begyndte det*, Forlaget Elgko, 1979: 127-131.

S. 52m: Ejgil Søholm: *Angli gjorde det – Aage Damgaard og kunsten*. Gyldendal, 1992: 9-17.

S. 52n: Aage Damgaard: *Mit livs rigdom – Erindringer af Aage Damgaard*. Gyldendal, 1980.: 96-97.

S. 53m: Sven Illeris: *Hernings Erbvervshistorie 1950-2006*, Herning Bogen, Historisk Forening for Herning Kommune, Poul Kristensen (2007): 19-20.

S. 53m: Trap, J. P. og Niels Nielsen: *Trap Danmark 9, Ringkøbing amt. Ribe amt*, Gad, 5. udgave, 1965.
Opslag ”Herning” og ”Ikast”.

S. 54m: K. Antonsen: ”Tekstilarbejderne i Hammerum Herred i 1940”. *Geografisk Tidsskrift* bd. 52, (1952): 14.

”Tekstilarbejdere i Herning ca. 1890-1930”. Undersøgelsen er udført af etnolog Linda Klitmøller i perioden marts til september 1982. Optegnelserne fra interviewene er arkiveret på Museum Midtjylland i administrationssag 284.

S. 57ø: Interview med Axel Uldum Museumssag 5517, ”Projekt Uld”, Museum Midtjylland.

S. 57n: Interview med Jens Kristian Lægaard Jensen fortaget i 2010. Del af undersøgelsen ”Tavs viden i midtjysk trikotageindustri 1950-1990”. Afrapportering over projektet findes i rapport fra 2011 med samme titel, som ikke er publiceret.

S. 58n: Ligelønsloven af 4. februar 1976.

S. 60ø: Interview med Margit Andersen, museumssag 5155, ”Syersker i Midtjylland”, Museum Midtjylland.

S. 60m: Interview Anne Marie Holste, museumssag 5155, "Syersker i Midtjylland", Museum Midtjylland.

S. 60n: Interview med Ejgild Holdgaard, museumssag 5155, "Syersker i Midtjylland", Museum Midtjylland.

S. 61m: "Kommer hid, I piger små, lyder nødråbet fra Hammerum Herred", *Berlingske Tidende* den 14. juni 1964.

"Underet på Heden trues af stagnation – mangel på syersker kan bremse den fortsatte udvikling i trikotageindustrien i Ikast", *Silkeborg Avis* den 8. november 1963.

"Må efterlyse mænd – for at få kvinder – den hastigt voksende tekstilindustri gør det nødvendigt at 'importere 'kvindelige arbejdere", *Aarhus Stiftstidende* den 22. september 1963.

S. 61n: Tryksagen *textil-job*, der var et særtryk fremstillet af *Herning Folkeblad*. Årstal fremgår ikke af tryksagen, men den er formentlig fra omkring 1970.

S. 62n: Interview med Sonja Jørgensen, museumssag 5155, "Syersker i Midtjylland", Museum Midtjylland

S. 64ø: Interview med Poul Lindy Hansen, museumssag 1854, "BHI", Museum Midtjylland

S. 68m: Poul Lindy Hansen og Steen Hebsgaard: *Leoparden og generationerne efter*, BBJ, 2023: 127.

S. 66m: Allan Leth Frandsen: *Plads til alle: Herning Husmoderforenings Børnegård Olgasminde, 1953-2003*, Børnegården, 2003: 14-15.

S. 66n: Allan Leth Frandsen: *Plads til alle: Herning Husmoderforenings Børnegård Olgasminde, 1953-2003*, Børnegården, 2003: 2-10.

S. 68ø: Kristoffer Jensen: *Beklædningsindustriens møde med globaliseringen*. Brancheorganisationer og individuelle virksomheder under pres, perioden 1960-2000. Syddansk Universitetsforlag 2013: 40.

S. 69n: Kurt Lundgaard: "Den engelske historie", I Jens Bloch (red.): *Tekstil, gymnastik, livsglæde*: den danske tekstilindustris nyere historie - Carite, gymnastikken og Ollerup Gymnastikhøjskole : 1934-2009 : Techla Lundgaards liv i gymnastikkens verden. Techla Lundgaard, 2009: 99-109.

Jens Bloch: "Det store spring", I Jens Bloch (red.): *Tekstil, gymnastik, livsglæde*: den danske tekstilindustris nyere historie - Carite, gymnastikken og Ollerup Gymnastikhøjskole : 1934-2009 : Techla Lundgaards liv i gymnastikkens verden. Techla Lundgaard, 2009: 13-39.

S. 70ø: Kristoffer Jensen: *Beklædningsindustriens møde med globaliseringen*. Brancheorganisationer og individuelle virksomheder under pres, perioden 1960-2000. Syddansk Universitetsforlag 2013: 27-29.

S. 71m: Kristine Holm-Jensen: "Specialized in Sportswear—Transformations of the Generic Knitwear Industry in Post-War Denmark" *Fashion Practice*, Volume 8, Issue 2 (2016): 220-224.

S. 72m: Interview med Eva og Niels Erik Klemmensen, museumssag 5156, "Frandsen sportswear" Museum Midtjylland.

S. 73m: Frederick H. Abernathy: A stitch in time: lean retailing and the transformation of manufacturing - lessons from the apparel and textile industries, Oxford University Press, 1999: 27

S. 74m: Afsnittet bygger på udsagn i spørgeskemaundersøgelser blandt tidligere syersker, museumssag 5155, "Syersker i Midtjylland", Museum Midtjylland.

S. 75n: "Arbejdet tager helbredet – syerskerne slides hurtigt ned" I *LFA-nyt*, Tidsskrift for landsforeningen af Arbejdskadede, 3. årgang juli 1988.

S. 76ø: "Stop for nedslidning" I *Stof og saks* nr. 6.-7. 1990, s. 8-9.

S. 77ø: Poul Lindy Hansen, og Steen Hebsgaard: *Leoparden og generationerne efter*, BBJ, 2023: 82-87.

S. 77m: Processen I Midtjylland lignede mange andre deindustrialisingsprocesser. Eksempelvis I tekstilindustrien i USA. Se fx. Timothy Minchin: "It knocked this city to its knees": the closure of Pillowtex Mills in Kannapolis, North Carolina and the decline of the US textile industry, *Labour History*, vol 50 nr. 3 (2009): 292.

S. 78ø: Besvarelse på spørgeskemaundersøgelser blandt tidligere syersker, museumssag 5155, ”Syersker i Midtjylland”, Museum Midtjylland.

S. 78n: Interview Anne Marie Holste, museumssag 5155, ”Syersker i Midtjylland”, Museum Midtjylland.

S. 79m: Kristoffer Jensen: *Beklædningsindustriens møde med globaliseringen*. Brancheorganisationer og individuelle virksomheder under pres, perioden 1960-2000. Syddansk Universitetsforlag 2013: 59.

S. 80ø: Interview med Rene Møller, Museumssag 5517, ”Projekt Uld”, Museum Midtjylland.

S. 80m: Frederick H. Abernathy: A stitch in time: lean retailing and the transformation of manufacturing - lessons from the apparel and textile industries, Oxford University Press, 1999: 38.

S. 81m: Kristoffer Jensen: *Beklædningsindustriens møde med globaliseringen*. Brancheorganisationer og individuelle virksomheder under pres, perioden 1960-2000. Syddansk Universitetsforlag 2013: 71.

S. 82m: Frederick H. Abernathy: A stitch in time: lean retailing and the transformation of manufacturing - lessons from the apparel and textile industries, Oxford University Press, 1999: 53

S. 83m: <https://bestseller.com/our-company/our-history>
”Da Mads Skjern blev Hr. Møller” I *Berlingske Tidende* 30. marts 2008.

S. 85n: Anthony, Amanda Koontz og Ian Taplin: ”Sustaining the retail pilgrimage: Developments of Fast Fashion and authentic Identities” *Fashion, Style & Popular Culture*, Vol. 4, nr 1 : 36

S. 86n: ”Stop med at give komplimenter for folks nye tøj, lyder opfordring”, *dr.dk*, 15. august 2024,

S. 89m: ”I Ghana hedder det ”Obroni Wawu”: Den døde hvide mands tøj. Og der kommer stadig mere af det” *Information* den 17. april 2023.

S. 90ø: *KLIMAPLAN FOR HERNING KOMMUNE* 2022: 22.

S. 90m: *KLIMAPLAN FOR HERNING KOMMUNE* 2022: 21.

S. 93ø: ”Prøv at være lidt mere som Herning” *Euroman* den 19. februar 2016.

S. 93m: Frandsen, Steen Bo: *Opdagelsen af Jylland*. Syddansk Universitetsforlag, 1996: 557.

S. 94m: Nils Finderup: *Dansen om guldkullen: fra Bobby Moore til toppen af dansk fodbold*. Finsen, 2020: 41-43.

S. 94n: Hans Krabbe og Dan H. Sørensen: *Uhvetider - spillet om magten og mesterskaberne*, Politikens Forlag, 2024: 13-15.

S. 96m: ”Ny forsinkelse og ekstraregning rammer københavnsk arena – Royal Arena i København må sluge ekstraregning på 85 millioner kroner”, *Herning Folkeblad* den 7. marts 2016.

S. 97ø: ”Skuffet over DR: Herning-bager laver protest-kage”, *BT* den 4. september 2013.

S. 97ø: ”Protest-kage i Grand Prixet”, *Herning Folkeblad* den 4. september 2023.

S. 97m: ”Eurovision blev over tre gange så dyrt som planlagt”, *Herning Folkeblad* den 4. august 2014.

S. 98m: *Bestseller founding principles*: <https://bestseller.com/our-company/vision-principles>, den 13. juni 2024.